studioglass

Quarterly publication of international glass art

autumn 2003

Lenka and Richard Čermákovi in London

Bořek Šípek

Czech Mania

Marian Karel's studio

autumn 2003
Quarterly publication of international glass art

Dear Readers,
Welcome to the sixth edition of Studio Glass (formerly called 63 Connaught Street), published by the UK's premier glass art gallery. While the name has changed, the contents is still the same, featuring the best of contemporary studio glass.

In this issue we take a look at Lenka and Richard Čermák's recent exhibition in our London gallery, presenting some of the couple's new work.

On page 8 you can find out what caused Bořek Šípek, the celebrated czech architect, to start working in glass in the first place.

The Jerwood Prize, which recognises young talent in the UK, is reviewed on page 14. I, for one, would welcome the creation of a similar competition in the Czech Republic.

Also, we take a quick look at the history of the Prague Academy of Art's, Glass in Architecture Department, including an interview with its director Marian Karel. We then follow him and his students on a recent trip to London.

There was a beautiful summer, but unfortunately, it hasn't been a beautiful one for everybody on our planet. When I was little, one of the songs that I used to hear being sung had this verse in it: "So in the year '66, when peace finally prevades..." We're now at the beginning of the 21st century, and those words still haven't come true. People are suffering and dying in what is considered the "Cradle of Civilization", and priceless pieces of our culture and history that have been around for centuries are being destroyed. Is it possible for people to change? I hope that you and I both will have lives that are free from violence, but unfortunately, I can't promise anything.

So at the very least, I hope that you enjoy this issue...

Vážení a milí čtenáři,
jsem ráda, že se s vámi mohu opět setkat na stránkách dalšího, již šestého čísla časopisu, známého vám co do obsahu, ale nového názvem – STUDIO GLASS.

Seznámíte se s výstavou Lenky a Richarda Čermákových, která proběhla v Studio Glass Gallery v Londýně a představila nám nová díla této manželské dvojice.V rozhovoru s architektem a designérem Bořkem Šípkem se dočtete, jak a proč se začal zabývat sklem. Nad článkem Jerwood Prize se můžete zamyslet, jestli by i v Čechách nemohlo být podobné ocenění. V krátkém prostřihu si připomeneme historii i současnost ateliéru Sklo v architektuře na pražské VŠUP pod vedením Mariana Karla a podíváme se s ním a s jeho studenty do Londýna. A to zdaleka není vše.

Bylo krásné léto. Škoda, že ne pro všechny lidi na této planetě. Když jsem byla malá, slýchala jsem zpívat písničku, ve které byl verš: Tak v roce šedesátém šestém, až bude vážně všude mír... Je počátek jedenadvacátého století a ta věta neplatí ani dnes. I v místech, která jsou považována za kolébku lidské civilizace umírají a trpí lidé, ničí se kulturní hodnoty nevyčíslitelné ceny, které přečkaly celá staletí. Je možné, aby lidé změnili své chování?

Přeji vám i sobě žití bez násilí, což bohužel nemohu ovlivnit. Tak vám přeji alespoň příjemné počtení...

Olga Zámišová

studioglass

2 in the news
Czech mania – London

4 studio glass gallery
Lenka and Richard Čermákovi

8 interview
Bořek Šípek

14 competition
Jerwood Prize 2003

18 memory
Pavel Hlava

20 schools
Glass in Archiecture Department, AAAD
ateliér Sklo v architektuře, VŠUP

24 project
Mixing with the best
V nejlepší společnosti

28 where to go

29 what to see
Glass from Department, Sovinec
Sklo z Ateliéru, Sovinec

30 portrait
Tomasz Urbanowicz

32 in the next issue...

front cover
David Suchopárek
Cone / 2001

Private Viewing **Possible Connections**

Czech Centre – London (April 15, 2003)

1. Zaf Iqbal & Peter Layton with Marián Karel & Dana Zámečníková
2. Marián inspects works by one of his recent graduates
3. Tomáš Zykan opens the show
4. Peter Layton & Marian with students no doubt discussing the merits of "staropramen"
5. Projections of object by Marian's students
6. Tomáš Zykan and Marian in discussion with artists/designer Peter Fink
7. + 8. Czech mania attracted numerous visitors

Private Viewing **"The Unpronounceble" Olgoj Chorchoj @ VESSEL**

April 1, 2003, photo's by Marketa Ing.

1. An admirer of the newest design from OCH by Moser
2. (from left) Dan Paterko from Olgoj Chorchoj, Jiří Belda, Jan Němeček, Michal Froněk, Tereza Hrabětová – all from Olgoj Chorchoj and Tomáš Zykan
3. Moser vases attracted coveting looks
4. The Sony bowl by OCH drew many admirers
5. (l to r) James Khan and Zaf Iqbal in conversation with Tomáš Zykan & Angel Monzon of Vessel Gallery

Lenka and Richard Čermákovi at The Studio Glass Gallery

text by Milan Hlaveš / photos archive of authors

Lenka Čermáková **has a distinctive, monumental style. Yet, as could be seen clearly in her recent London exhibition, in each work she succeeds in capturing different emotions: the dignity of the King and Queen, the musicality of the *Pipes* and *Flutes*; the romance of the *Tulips* and *Chalices*; the simplicity of the *Bowl* with stems; the sophisticated exoticism of the *Karkade*; nature caputured in *Starfish*. Lenka achieves this by playing with space to create sculptures that are both simple and evocative. Given the lightness of expression she achieves, it is easy to forget just how physically demanding it is for her to make the plaster forms for her scuptures and for the glass blowers at the furnace in the Ajeto glassworks in Lindava, where her pieces are formed.**

Lenka / **Blue Flute**
51 x 16 x 16 cm / 2000

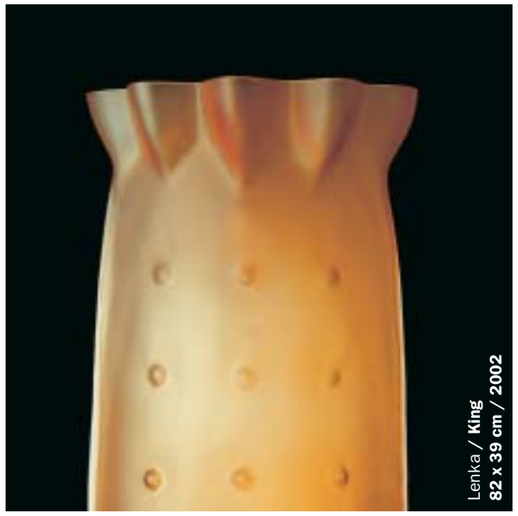

Lenka / **King**
82 x 39 cm / 2002

Lenka / **Queen**
h. 37 cm / 2001

Working with molten glass, Lenka Čermáková seeks real freedom when designing and modelling the objects and during the manufacturing process, making the walls so thin that she is pushing the medium to the limit of its cohesion. Her technique frequently includes covering the layers of coloured glass with crystal glass and additional wrapping around the entire surface, achieving a remarkable gentleness and fragility.

Lenka has been working with blown glass for more than a decade, having started out working with painted glass. The direction and style of her current work is apparent in her latest creation in cast glass "the Lake of Memories", in which she explores the the relations between blown and molten chalices.

The exhibition clearly illustrated the dramatic shift Richard Čermák **has made in recent work. Instead of modelling with clay, which he would slowly refine to create the final shape, he now chops and grinds boards with coarse tools, achieving a rare rawness of expression. While before he sought to create the illusion of drama and inner conflict, he is now exploring the possibilities of geometric and monumental forms.**

These changes did not occur suddenly; hints of the future direction of Richard's creativity were evident in the earlier works, such as the *House of Minotaur* and others. He is also changing the way he uses colour in glass, combining glass of complimentary colours to create tension and contrasts.

However, these changes do not mean that Richard Čermák has abandoned his traditional sources of inspiration. He still looks to nature and its laws, together with his fascination with and admiration of the genesis and demise of items created by human hands.

As ever, memory plays an important part in inspiration and Richard's shift to the his new, raw style was sparked by a powerful recollection of a discovery made in Argentina: the sea had brought to the shore a range of objects: ship-wrecked hulls covered with rust; the remains of dead animal; planks of wood and ship decks, protruding from the sand like torsos.

Sklo Lenky a Richarda Čermákových

Lenka Čermáková se po období věnovaném malovanému sklu zabývá již přes jednu dekádu tvorbou sochařsky cítěných objektů z foukaného skla. Její objekty sice zdánlivě hraničí s volným i užitým uměním, jsou ale svébytnými plastikami. Nejen díky rozměrům a masivnosti vyznívají monumentálním dojmem, jsou však zároveň jemné a křehké, čemuž napomáhá odlehčení pomocí převrstvení barevného skla sklem křišťálovým a dodatečné omatování celého povrchu.

Přes vzájemnou formální podobnost jako by charakterizovalo každý z objektů něco výrazně odlišného: důstojnost *Krále* a *Královnu*, krása okamžiku prožitého s hudbou *Píšťaly* a *Flétny*, romantická zasněnost symbolické *Tulipány* a *Kalichy*, prostota *Mísy* s nožičkami, rafinovaná exotika *Karkáde* nebo přirozenost a živočišnost *Hvězdice*. Autorka si pohrává s prostorem, který ohraničováním téměř neznatelně proměňuje, a trpělivě tak vytváří konzistentní řadu plastik. Lehkost výsledku dává zapomenout na fyzickou náročnost výroby sádrových forem v autorčině ateliéru a na obrovskou námahu foukačů u sklářské pece v lindavské sklárně Ajeto, kde objekty získávají svou skleněnou podobu.

Od nastávající práce s taveným sklem si Lenka Čermáková slibuje skutečnou volnost, nejen bez omezení výrobou a jejími limity, ale zejména svobodu při koncipování a modelování tvaru určeného k otisknutí do formy a následnému tavení. Láká ji možnost ztenčit materiál na samu mez jeho soudržnosti. Těší se na odhalování souvislostí mezi foukanými a vytavenými kalichy. Například již realizovaná plastika s názvem *Jezero vzpomínek*, kterou sama označuje jako mezistupeň, dává tušit, jakým směrem se bude její tvorba v budoucnosti ubírat.

Richard Čermák v současnosti dospívá k pozoruhodnému posunu ve vývoji vlastní práce. Postupným zjednodušováním či přesněji omezováním se blíží až k hranicím podstaty věcí. K úplnému oproštění od původní efektní modelované plastičnosti mu chybí zřejmě už jen krok.

Namísto hlíny, pomocí které předtím poměrně zdlouhavě hledal výsledný tvar, používá ke vzniku modelů tavených plastik neobvykle přímočarých prostředků. Novým přístupem k řešení modelů ořezáváním, osekáváním a obrušováním velkých desek hrubými nástroji se mu daří docilovat nebývalé syrovosti výrazu. Dřívější snahu o dramatičnost a rozervanost hmoty střídá sklonem ke geometrickým tvarům a směřováním k monumentalitě až architektonických forem. Nejedná se však o pouhý prvoplánově mechanický proces. O zaujatosti a odvaze vydat se novými cestami vypovídaly už první kresebné skici, studie z lepenkového papíru a zárodky modelů ještě před vznikem skleněných plastik.

Změny nepřišly náhle, náznaky budoucího vývoje se projevovaly již v dřívějších Čermákových dílech, jak dokazuje například *Minotaurův dům* a další. K jistému pokroku dochází i v oblasti barevnosti skla: autor kombinuje sklo komplementárních barev a dociluje tak působivého napětí.

Richard Čermák se ani nyní nevyhýbá svým stálým inspiračním zdrojům. Je to nadále příroda a její zákonitosti doplněná o fascinovaný obdiv k procesu vzniku a zániku předmětů, které vznikly lidskýma rukama. Impulsem k posunu v tvorbě mu byla například silná vzpomínka na nález učiněný v Argentině: z moře na pláž vyplavené trupy rozpadajících se lodních vraků pokrytých rzí a vrstvami odumřelých živočišných zbytků, trčící torza palub a dalších dřevěných segmentů... Zaujetí jako ozvěna klukovských snů a objevitelství ukrytém v každém chlapském srdci.

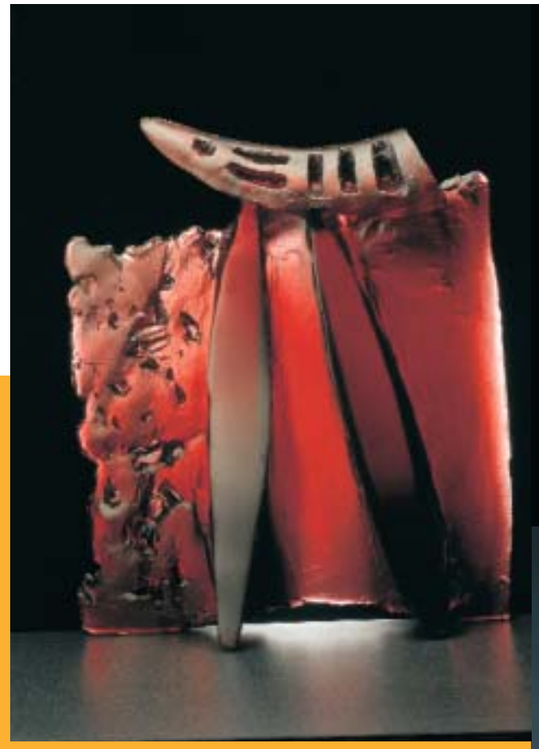

Richard / **Red Pepper**
40 x 48 x 11 cm / 2000
Lenka / **Lake of Memories**
39 x 28 cm / 2002
Richard / **House of the Minotaur**
55 x 55 x 18 cm / 2000
Richard / **Yellow Ship**
75 x 50 x 12 cm / 1998
Lenka / **Red Rosette**
43 x 28 cm / 1999

Interview with Bořek Šípek

interview by Olga Zámišová / photos archive of Bořek Šípek

Hiroko
vase / 150 cm / 1999

Bořek Šípek is both highly talented and versatile: his acclaimed Designomad exhibition at Prague Castle last Autumn included architecture, interior design, applied graphic arts, ceramics, porcelain and glass.

To find out more about this phenomenon, Studio Glass interviewed Mr. Šípek in the agreeable ambience of his gallery-restaurant, Arzenal on Valentinská Street in Prague.

How were you first introduced to glass?
"I'll probably disappoint you. I love to be at the glassworks, to drink beer with the boys and have a chat. There's such an original, special atmosphere there. But for me glass is a hobby – something I do in my spare time. My true calling is architecture, which I have been in love with since my youth.

I came to glass by chance. I was orphaned when I was 15. My sister and I (she is older than me) were taken care of by the family of the glass artist René Roubicek. He later took me to the architect Otto Rothmayer so I could learn as much about the profession as I could. He also arranged (and paid) for me to have drawing lessons to ensure I learnt how to draw really well. In fact, he looked after me as his son. He deserves a great deal of credit for my professional career and has influenced me in many ways. Given the demands of our lives, we see each other less often now but our relationship is still very strong. Not only do I owe him an immense debt of gratitude, but also I love him dearly."

When did you first visit a glassworks and what was it like?
"As a sixteen-year old boy I would go to Kemenický Šenov, where I worked as a driver's assistant to earn some money. But I didn't take any interest in the glass at all. There I was, at the glassworks and not thinking anything of it. That was it."

What about studies?
"I began by studying furniture design at the School of Applied Arts in Prague. I then continued my studies in Germany, firstly in Hamburg, then in Stuttgart where I read philosophy. I went to the faculty of architecture in Delft, The Netherlands, where I received a PhD in architecture."

When did you return to Czechoslovakia?
"You could say it was by sheer chance. In 1982 there was the possibility of an amnesty for people who had left Czechoslovakia without official permission. At the time I was building a house in Germany for my sister. So, after 13 years in exile, I received a Czechoslovak passport and I could return to the Republic. I went stright to the Roubiceks."

Is that the house made of glass that was nominated for the German Architecture Prize in 1983?
"Yes. I wanted to make a glass chandelier for the house and this was my main reason for going back to the glassworks. First, I tried to make glasses, then other things, but to this day I haven't made the chandelier. At around that time I moved from Germany to Holland and, in doing so needed to establish my reputation and build up a new network of contacts. This made me think hard about what I should do next. You see, building a house to show what I am capable of is not so straightforward – designing and making a glass or a chair is more realistic."

Is this how you became more involved in glass?
I started designing in glass without knowing much about working with glass. I have never studied it, which means that my approach is far from traditional. I found working in glass very exciting. I came to it with a thirst for knowledge; I wanted to find out how the art had evolved, the processes that had been used in the past and how I could use them in a new way. For me, designing in glass is easy. I don't think of it as creating art, rather as designing things to be used. My approach is analytical – I test my idea in the glassworks and, when I know it can be turned into reality, I draw the final form."

Your work is very decorative and colourful. Why?
"I work in glass for pleasure and I try to create everyday functional objects that bring joy. Making austere art for art's sake pieces is not for me. Anyway, there are enough of them in the work already. I seek to create things that are beautiful and spontaneous. I don't like routine and I am always trying to create something new. In particular, I enjoy disrupting deep-rooted ideas and myths."

Which glass processing techniques do you like working in?
"I usually work in blown glass becuase I design items of everyday use, rather than artistic sculptures. I don't do much kiln glass."

The glass foundary is very important to you. Which one do you work with?
"I work with the Ajeto glassworks in Lindava, near Nový Bor. I and a number of colleagues built it on the site of a former textile plant. At that time I was working a lot in Murano, Italy. There they are highly protective of their glassmaking techniques and only authorised personnel are admitted to the foundary. Although there are not many secrets left in glassmaking, it does traditionally have an air of secretiveness about it. Yet here in the Czech Republic we have the complete opposite – excessive openness. Almost anyone can enter the glassworks and that can interfere with the concentration of the glassmakers. On a personal level this openness also bothers me a bit,as I have my workshop there. I have been working with the boys there for more than 20 years – they know me inside out. I don't even have to draw anymore, they just know how I want something done. And that is the problem. If someone else comes to get work made in the workshop they produce it exactly as they would for me. This means that things find their way into the shops with my name on them but that are not my work."

What is your view on current Czech studio glass?
"Czech lands are unique in that we have a large number of professional glass artists. Other countries tend to have artisan glassmakers, but not artists. Czech artists make everything that comes into their mind out of glass, with glass often playing a greater role than the design itself.

To give an example, when someone makes an ugly stone sculpture, people don't see the stone, they just see an ugly sculpture. But when a glass artist creates an ugly object, people still see the miracle of glass, not the ugly object. My approach is as follows: when I get a commission to do something, for example out of silver, first of all I draw it. If I feel that the design would look better made out of glass, I'll do it. Or vice versa. In other words I select what I consider to be the proper material for the form and character I am creating. I think that this is why I am successful; I make out of glass only that which should be made out of it."

Do you have time to follow the Czech glass-making scene?
"It goes without saying that I follow the Roubíčeks, who create such beautiful things. But I do not follow in depth everything that is going on in glass in this country. I used to go to the cinema, theatres, exhibitions and museums a lot and I devoured and absorbed everything. Now I don't go anywhere much; things don't attract me. I find that they disturb my trains of thought and distract me from what I am doing."

What plans do you have as far as glass is concerned?
"None. As a matter of principle I don't plan anything, ever or for anything. I'm someone who lives in the present. To quote Berthold Brecht: 'To be once a refugee is a fate for the rest of your life'. I'm drifting from place to place."

And what about architecture? What about your work as the architect at Prague Castle?
"That's a long story, which I talk about in my book that came out last April, *Václav Havel – Bořek Šípek, Hradní práce [Castle works]*."

Do you teach?
"Yes. From 1992 to 1998 I lectured at the Academy of Arts, Architecture and Design in Prague. The students there were great and I enjoyed it. But probably due to the fact that I had studied and lived for years abroad, I didn't understand the system of teaching at this school. Now I teach in Vienna and I'm very content."

We are in Prague. I want to know your opinion about new buildings, especially in the historical part of the city.
"Yes, there's the Ginger and Fred Building by Vlado Milunič and Frank Gehry, which, I think, is excellent; and there's Nouvell's Golden Angel as well. But in my opinion most of buildings of the past few years here in Prague represent rather missed opportunities. Certainly, many things could have been done better and differently. But I don't want to criticize too much and put myself into a position of a moralist. I have a theory. Perhaps it's a wrong one, but I stick to it. Before World War II we had excellent Functionalism. Its development was interrupted by the German occupation and then by Socialist Realism. I've feeling that there's a tendency to make a contact with things long past. But contemporary architecture has moved somewhere else. In this case a return to the past lacks meaning as well as logic."

Thank you for your interview.

Knot
lamp / 60 cm / 1992
Ivan III
candlestick / 45 cm / 1997

Vase "Barkovský"
h. 63 cm cm / 1991

Rozhovor s Bořkem Šípkem

Na podzim loňského roku jsem navštívila výstavu architekta a designéra Bořka Šípka Designomad na Pražském hradě. Zahrnovala architekturu, řešení interiérů, nábytkový design, užitou grafiku, keramiku, porcelán, sklo. Zaujala mne natolik, že jsem se rozhodla požádat pana Šípka o rozhovor do našeho časopisu. Sešli jsme se v příjemném prostředí jeho galerie – restaurace Arzenal v pražské Valentinské ulici. Tento časopis je především o skle, takže první otázka zněla:

Pane Šípku, co vy a sklo?
„Asi Vás zklamu. Miluju být ve sklárně, pít s klukama pivo a debatovat. Je tam originální, neopakovatelná atmosféra. Sklo dělám pouze ve volných chvílích, spíš jako hobby. Mým povoláním je architektura, o níž jsem snil od mládí.

V patnácti letech jsem zůstal bez rodičů, jen se starší sestrou. Hodně se o mne starala rodina sklářského výtvarníka René Roubíčka. On mě vzal k architektovi Otto Rothmayerovi, abych se dozvěděl co nejvíce o tomto oboru. Zajistil a zaplatil mi kurzy kreslení, abych se naučil pořádně kreslit. Vzal si mne opravdu jako vlastního syna. Na mé profesionální kariéře má velkou zásluhu, ovlivnil a nasměroval mne. I když se teď vidíme málo, není to z nelásky, ani z mé strany z nevděčnosti. Je toho moc a koho člověk zanedbává nejdříve, jsou ti nejbližší, v domnění, že to pochopí."

Jaké bylo vaše první setkání se sklárnou a se sklem?
„Už jako šestnáctiletý kluk jsem jezdil do Kamenického Šenova a dělal ve sklárně závozníka, abych si vydělal nějaké peníze. Ani mě tenkrát sklo nezaujalo. Byl jsem v huti a na nic takového nemyslel. To bylo vše."

Čím jste se zabýval dále?
„Nejprve jsem studoval nábytkový design na Střední uměleckoprůmyslové škole v Praze. Další studia jsem absolvoval v Německu. Nejdříve architekturu v Hamburku, potom filosofii ve Stuttgartu a zakončil jsem je doktorátem na fakultě architektury v nizozemském Delftu."

Kdy jste se vrátil do sklárny?
„Dá se říci, že shodou náhod. Ve dvaaosmdesátém roce byla možnost zažádat o amnestii. Tak jsem, po třinácti letech exilu, dostal zase český pas a mohl přijet do republiky. Mé první kroky vedly k Roubíčkovým. V té době jsem stavěl v Německu dům pro svoji sestru."

Máte na mysli skleněný dům, za který jste dostal v roce 1983 německou cenu za architekturu?
„Ano, do tohoto domu jsem měl v úmyslu zhotovit skleněný lustr. Dá se říci, že toto byl motiv mého návratu do sklárny. Nejdříve jsem si zkusil udělat skleničky, pak další věci a zmiňovaný lustr není hotový dodnes. V té době jsem přesídlil z Německa do Holandska, a tím jsem ztratil veškeré kontakty, které architekt potřebuje. Musel jsem přemýšlet, čím se budu zabývat dál. Ono postavit dům, abych ukázal, co dovedu, není jednoduché, ale udělat skleničku nebo židli, to už jde."

Tak jste se začal víc zabývat sklem?
„Začal jsem navrhovat sklo, aniž jsem měl o něm hlubší znalosti. Nikdy jsem ho nestudoval a asi i proto mám k němu jiný přístup a vztah. Velice mě tato práce nadchla. Zajímá mě především, co vše se v tomto oboru stalo v minulosti, techniky, které se již nepoužívají a jak bych je mohl využít s novým pohledem. Pro mě je

Leonora
vase / 57 cm / 1991

jednoduché sklo navrhovat. Nedělám umění, ale design, užitkové věci. Postup, který nyní používám, je spíš analytický než kreativní. Nejdříve vyzkouším svoji představu ve sklárně, a když je proveditelná, teprve potom nakreslím definitivní podobu.“

Proč tak dekorativní a barevné?
„Sklem je toto vše dané. Jak už jsem říkal, dělám si ho pro radost. Snažím se, aby i běžně používané předměty přinášely radost. Nechci dělat strohé, samoúčelné věci, kterých je všude víc než dost. Proč by nemohly být zároveň i krásné, svůdné a nevázané? Nemám rád rutinu, pokouším se vymýšlet stále něco nového. Baví mě narušovat vžité představy a mýty.“

Sklo se dá zpracovávat různými technikami. Jakým dáváte přednost, které jsou vám blízké?
„Hutní sklo dělám málo. Většinou jde o sklo foukané, protože navrhuji předměty užitkové, ne umělecké skulptury.“

Sklářská huť je pro vaši práci důležitá. S kým spolupracujete?
„Spolupracuji se sklárnou Ajeto v Lindavě u Nového Boru. Vybudovali jsme ji s mými dlouholetými spolupracovníky na místě bývalého textilního závodu. V té době jsem hodně pracoval v Itálii v Muraně. Tam si své sklářské techniky chrání a nikdo cizí nemá do huti přístup. Oni dělají, jako že je to tajnost, i když ve skle již moc tajností není, a to je, co mi vadí tady – přílišná otevřenost. Ony jsou různé sklářské tradice a k jedné z nich patří určité tajnůstkářství. Tady může do sklárny téměř každý, a to i ruší koncentrovanost sklářů. Mně to trošku vadí stylově, protože tam mám dílnu, se kterou spolupracuji už téměř dvacet let, a ti kluci jsou na mě vycvičeni. Proto už ani nekreslím. Oni ví, co jak chci. A to je ten problém. Když tam přijede někdo cizí a dostane tuto dílnu, oni jim to udělají přesně jako Šípka. V obchodech se pak objevují věci, které jsem nedělal a je na nich mé jméno.“

Co si myslíte o dění v českém ateliérovém skle?
„V Čechách je hodně sklářských výtvarníků povoláním. To jinde není běžné. Pár jich je, ale ne taková masa jako zde. Jsou tam skláři, kteří jsou umělečtí řemeslníci, ne umělci. Sklářští výtvarníci často dělají ze skla vše, co je napadne. To je hodně typicky český přístup. Stává se, že sklo hraje větší roli než návrh. Vyjádřil bych to takto: když sochař dělá sochu, má kus kamene. Kámen není podstatou té věci. Když udělá ošklivou sochu, nikdo nevidí kámen, ale ošklivou sochu. Když udělá sklářský výtvarník ošklivou věc ze skla, lidé vidí zázrak skla, a ne ošklivou věc. Můj přístup je takový: dostanu-li zakázku, abych udělal něco například ze stříbra, nakreslím si to.

Šmídmajer
vase / 50 cm / 1998

Mám-li pocit, že by tento návrh byl lepší ze skla, udělám ho z něj, a naopak. Takže si vyberu správný materiál pro tvar a charakter té věci. Myslím si, že toto je formule mého úspěchu, že ze skla dělám pouze to, co z něj má být.“

Máte čas sledovat českou sklářskou scénu?
„Znám samozřejmě Roubíčkovy, kteří dělají nádherné věci. Nemám ale dostatečný přehled o tom, co se vše ve skle děje. Jako mladý člověk jsem chodil hodně do kina, do divadla, na všechny výstavy, do muzeí, a všechno jsem do sebe hltal, vstřebával. Teď už mnoho let nikam moc nechodím, už mě to neláká, spíše ruší. Ruší v tom, na co myslím, čím se zabývám.“

Jaké máte plány, co se skla týká, do budoucnosti?
„Žádné, zásadně si nic neplánuji, nikdy a v ničem. Jsem člověk, který žije současností, okamžikem. Znám jeden citát od Bertolda Brechta: „Být jednou uprchlíkem je osud na celý život.“ A tak to je. Také se stále přesouvám z místa na místo.“

Teď můžeme odbočit od skla třeba k architektuře. Co můžete říci o svém působení na Pražském hradě jako hradní architekt?
„To by bylo hodně dlouhé povídání a tak Vás odkážu na knihu, která vyšla letos v dubnu a obsahuje vše, co jsem na Hradě udělal. Jmenuje se *Václav Havel – Bořek Šípek, Hradní práce.*“

Zabýváte se také pedagogickou činností?
„Ano, v letech 1992 – 1998 jsem učil na pražské Vysoké škole uměleckoprůmyslové architekturu; studenti byli fajn, bavilo mne to. Ale pravděpodobně proto, že jsem studoval a léta žil v cizině, neporozuměl jsem systému výuky na této škole. Teď se věnuji pedagogické činnosti ve Vídni, a jsem spokojen.“

Jsme v Praze. Zajímá mne Váš názor na nové stavby, zvláště v historické části města.
„Ano, je tu Tančící dům od Miluniče a Gehryho, který je myslím vynikající, je tu Nouvellův Zlatý Anděl, ale podle mne u většiny staveb z posledních let jde o promarněnou příležitost. Určitě se leccos mohlo udělat lépe a jinak. Ale nechci příliš kritizovat a moralizovat. Mám takovou teorii. Možná, že je špatná, ale mám ji. U nás byl před válkou vynikající funkcionalismus. Jeho vývoj přerušila německá okupace, potom socialistický realismus. Připadá mi, jako by tu byla snaha navázat na doby dávno minulé. Jenže dnes už je architektura posunutá úplně jinam. V tomto případě nemá návrat do minulosti ani smysl, ani logiku.“

Děkuji za rozhovor.

Laurin II / vase / 50 cm / 1998

Jerwood Applied Arts Prize 2003: Glass

text by Amanda Hedley, Acting Exhibition Manager, Crafts Council, Spring 2003 / photos archive of authors

Amber Hiscott
Sheffield Cathedral Lantern
2002

Colin Rennie
Nexus 3 (detail)
2002

Now in its ninth year, the Jerwood Applied Arts Prize is the UK's leading award in the sector and is organised by the Crafts Council, with funding from the Jerwood Charitable Foundation.

The prize promotes and profiles the best of British craft through an exhibition of work by the shortlisted artists, a dedicated publication, exhibition tour and events programme.

Through its partnership with the Jerwood Charitable Foundation, the Crafts Council is able to present an annual overview of activity in a specific creative field. Being able to respond to shifts and changes in specific areas of practice, and to create opportunities for these innovations to be seen and documented, is fundamental to the Crafts Council's objectives and those of the Jerwood Charitable Foundation, which supports and promotes new work in many areas of the arts.

This year's exhibition featured work that bridges the boundaries between craft, fine art, architecture and installation. Placing the spotlight on current practice stimulates debate about the contemporary British glass scene and raises its profile internationally.

The judges' brief for the Jerwood Applied Arts Prize is to select work that shows both "excellence and innovation" and this year they had the difficult task of shortlisting eight artists from over 70 applications. Alexander Beleschenko, Katharine Coleman, Matthew Durran, Amber Hiscott, Angela Jarman, Helen Maurer, Colin Rennie and Koichiro Yamamoto were successful and were profiled in an exhibition at the Crafts Council from August.

The exhibition is an exciting mix of sculpture, object and installation-based work. Visitors have the opportunity of seeing how these eight individuals are approaching the medium of glass in a range of different and unexpected ways. The show highlights the progressive nature of work currently being created. It is an exhibition of contrasts both in terms of the shortlist, which includes some emerging, new generation artists as well as mid-career makers, and the diversity of the work itself in scale and scope.

The exhibition is a must-see for people with an interest in glass not least because it brings together some of the most outstanding work being produced in this country and shows the inspiring and inspired approaches to the medium being used by the shortlisted artists.

Glass judges: Ray Flavell, Head of Glass Department, Edinburgh College of Art, Dan Klein (Chair) Collector, Richard Meitner, Artist, Alison Pinner Director of Commercial and Management Services, Coin Street Community Buildings at OXO Tower Wharf and Alison Wilding, Artist.

Cena Jerwood v oboru užitého umění 2003: Sklo

Catherine Coleman
Ruby Lily
2002

Angela Jarman
Evolution No. 1
2002

Rada uměleckých řemesel uděluje roku 2003 Cenu Jerwood v oboru užitého umění za vynikající kvalitu a jedinečnost provedení v kategorii soudobého britského skla. Tato cena je udělována již devět let a jedná se o jedno z nejprestižnějších ocenění v tomto oboru. Za touto akcí stojí Rada uměleckých řemesel, která ji může pořádat diky financování ze strany Charitativní nadace Jerwood.

Cílem ceny je propagovat a představit to nejlepší, co vzniklo v oblasti uměleckých řemesel ve Velké Británii. Z tohoto důvodu se pořádá výstava prací umělců, kteří se už dostali na užší seznam kandidátů na toto ocenění, odborná publikace, putovní výstava a různé doprovodné akce.

Díky spolupráci s Charitativní nadací Jerwood je Rada uměleckých řemesel schopna představit přehled celoroční aktivity v konkrétním oboru. Pro cíle Rady uměleckých řemesel a Charitativní nadace Jerwood, která podporuje a propaguje uměleckou tvorbu v mnoha uměleckých odvětvích, je důležité udržet si schopnost reagovat na změny v konkrétních tvůrčích oblastech a vytvářet příležitosti pro to, aby tyto nové práce mohly být viděny a zdokumentovány.

Pomocí výběru kandidátů a přidružených výstav pomáhá každoročně Cena Jerwood v oboru užitého umění identifikovat soudobé trendy a umělecké styly, koncepce a techniky. Letošní výstava představí práce, které překlenují hranici mezi řemeslem, výtvarným uměním, architekturou a instalací. Zaměření na soudobou praxi bude stimulovat debatu o současném britském uměleckém skle a pozvedne jeho profil na mezinárodní scéně.

Úkolem porotců je vybrat dílo představující „dokonalost a novost“. Tento rok měli nelehký úkol vybrat osm umělců z více než sedmdesáti kandidátů. Letos uspěli Alexander Beleschenko, Katharine Coleman, Matthew Durran, Amber Hiscott, Angela Jarman, Helen Maurer, Colin Rennie a Koichiro Yamamoto. Tito umělci budou představeni 21. srpna 2003 na vernisáži pořádanou Radou uměleckých řemesel. Jméno vítěze, který si spolu s Cenou Jerwood v oboru užitého umění odnese částku 15.000 liber, bude oznámeno 8. září při slavnostním vyhlašování na Radě uměleckých řemesel.

Už pohled na vybrané kandidáty napovídá, že výstava poskytne obdivuhodný výběr plastiky, objektů a instalací. Návštěvníci budou mít příležitost se seznámit s různorodými a neočekávanými způsoby, kterými těchto osm umělců přistupuje ke sklu jako svému materiálu. Výstava zdůrazní progresivní rys děl současné produkce. Bude se jednat o výstavu plnou kontrastů, a to jednak ve smyslu užšího výběru kandidátů, mezi kterými najdeme začínající umělce nové generace jakož i zavedenější výtvarníky, i ve smyslu rozmanitosti děl samotných co do jejich rozsahu a velikosti.

Výběr kandidátů pro Cenu Jerwood v oboru užitého umění a oznámení vítěze je vždy napjatě očekávanou událostí v oblasti uměleckého skla. Doprovodná výstava je událostí, kterou si nikdo, kdo se zajímá o sklo, nemůže nechat ujít, a to nejen z toho důvodu, že na ní uvidí nejlepší umělecká díla, která byla v této zemi vytvořena, ale také proto, že bude mít příležitost shlédnout inspirující a inspirované přístupy k materiálu, ke kterému sáhli vybraní kandidáti.

Slovo nyní budou mít kandidáti na Cenu Jerwood v oboru užitého umění pro rok 2003. Porota, která bude posuzovat umělecké sklo, je složena z následujících osobností: Ray Flavell, vedoucí katedry skla na Edinburgh College of Art, Dan Klein, předseda poroty a sběratel, Richard Meitner, umělec, Alison Pinner, ředitelka obchodních a manažerských služeb Coin Street Community Buildings v OXO Tower Wharf, a Alison Wilding, umělkyně.

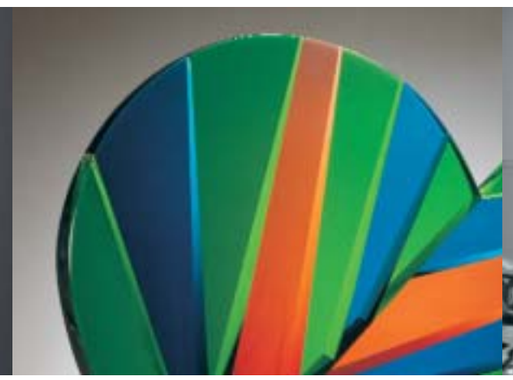

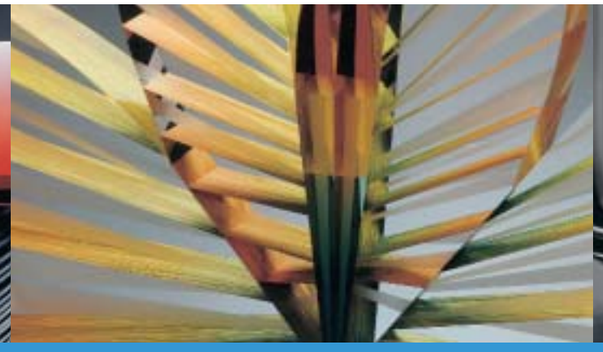

A retrospective glance at Pavel Hlava

The Czech glassmaking artist Pavel Hlava **died at the end of February 2003, aged 79. From 1939 to 1942 he studied in Železný Brod at the State Professional Glass-Making School in the department of glass cutting and engraving, and then from 1942 to 1948 in Professor Karel Štipl's department of glass at the Academy of Arts, Architecture and Design in Prague. As a designer he worked with the Art Centre for Glass Industry and Fine Ceramics and, from 1959 to 1985, he worked as a designer for the Institute of Housing and Clothing Culture (ÚBOK) in Prague. In 1967 he lectured for one semester at the Royal College of Art in London. He actively participated in preparing glass competitions, exhibitions and International Glass Symposia in Nový Bor (IGS). Since 1985 he created only studio glass. Last year the Museum of Glass in Riihimäki, Finland, and the Museum of Decorative Arts in Prague, Czech Republic, organized retrospective exhibitions of his work.**

Pavel Hlava divided his time equally between design and studio glass work. For example, he designed drinking glass sets for automatic production at Crystalex in Nový Bor (sets *Ideal, Gina*, etc). Of equal quality are various sets made by hand at the glassworks in Harrachov, Nový Bor, Karlovy Vary and Květná in South Moravia. Apart from these well-known sets, Hlava's multifaceted talent is evident in numerous festive vases as well as other decorative items and glass sculptures that surprise with their inventiveness in terms of colours and forms.

Hlava won extraordinary acclaim with his vases for a single flower, engraved glass, decorative vessels embedded with shiny pieces of silver and copper foils, jardinieres blown in irregularly shaped wooden moulds and with vases-objects blown in moulds from large wire baskets. The vases and sculptures made of rising glass with punctures, or the spectacular cut sculptures made of gaily coloured segments of transparent glass with thin foils of gold, which he did in his last period, rank among the best works Pavel Hlava has created. Within the international context, Pavel Hlava belongs among glass artists who taught both the lay and professional public to perceive glass as a fully-fledged material for fine art.

Za Pavlem Hlavou

Na konci února tohoto roku v Praze zemřel český sklářský výtvarník **Pavel Hlava** (*1924). V letech 1939 – 1942 studoval na Státní odborné škole sklářské v Železném Brodě v oddělení broušení a rytí skla a poté 1942 – 1948 ve sklářském ateliéru prof. Karla Štipla na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Jako designér spolupracoval s Ústředním výtvarným střediskem pro průmysl skla a jemné keramiky a v letech 1959-1985 byl výtvarníkem Ústavu bytové a oděvní kultury (ÚBOK) v Praze. Roku 1967 vyučoval jeden semestr na Royal College of Art v Londýně. Aktivně se podílel na organizování sklářských soutěží, výstav a Mezinárodních sklářských sympozií v Novém Boru (IGS). Od roku 1985 se věnoval výhradně ateliérové tvorbě. V uplynulém roce uspořádalo retrospektivní přehlídky jeho díla finské Muzeum skla v Riihimäki a Uměleckoprůmyslové museum v Praze.

Pavel Hlava se rovnoměrně věnoval designu a ateliérové tvorbě. Navrhoval například nápojové sklo pro automatickou výrobu v Crystalexu Nový Bor (soubory *Ideal, Gina* atd.). Neméně kvalitní jsou také početné soubory, realizované ručním způsobem ve sklárnách v Harrachově, Novém Boru, Karlových Varech nebo v Květné na jižní Moravě. O mnohostrannosti autorova talentu vypovídají vedle těchto důvěrně známých servisů slavnostněji vyhlížející vázy a další dekorativní předměty nebo barevně a tvarově nápadné skleněné plastiky.

Mimořádný ohlas sklidily například jeho vázy určené pouze na jednu květinu, ryté sklo, dekorativní nádoby se zatavenými třpytivými kousky stříbrných a měděných fólií, žardiniéry foukané do nepravidelných dřevěných forem či vázy-objekty vyfouknuté do forem tvořených rozměrnými drátěnými koši. K vrcholům práce Pavla Hlavy náleží vázy a plastiky z nabíhavého skla s vpichy nebo efektní broušené a lepené plastiky z pestrobarevných segmentů transparentního skla s plátky zlata z posledního období. Pavel Hlava patří v mezinárodních souvislostech ke sklářským výtvarníkům, kteří naučili laickou i odbornou veřejnost chápat sklo jako plnohodnotný materiál k volné umělecké tvorbě.

text by Milan Hlaveš / photos archive of author

Glass in Architecture Department, AAAD

Department Head: Professor Marian Karel
Assistant: Mgr. A. Daniel Hanzlík
Technician: Petr Němec, academic painter

History of the Department

1992 Glass in Architecture Department founded at the Academy of Arts, Architecture and Design, Prague
1999 It became part of the Department of Free Art

Content of the study programme

The study programme of the department is divided into two areas. The first deals with the study of nature, with emphasis on the modelled and drawn figure. The second area of study involves working with space, both interior and exterior. The work is based on respect for structure and spatial organisation of architecture as well as nature, and also for the specific properties of glass. The study programme is dynamic and both study areas are included in the semester projects. During the five-year course the students deal with many projects with a personal approach and their own means of expression.

Educational aspects work in harmony with the natural progress of the talent of individual students. Students are encouraged to understand where their creative future lies and to foster their creativity. Students are taught the importance of developing systematic thinking and feeling techniques. Great importance is also placed on comparing works of art not only in one's own department but also with appropriate departments in other schools. Joint exhibitions, residential study programmes and exchange study programmes with renowned universities, both in the Czech Republic and abroad, all enhance opportunities for mutual comparison.

The ongoing exhibition of the students' works in London serves as an example of these activities; it was prepared in cooperation with London Czech Centre. The exhibition, entitled Potential Connections, features glass sculptures, models, installation art, drawings and photography. It also includes a screening of a video documenting the creative atmosphere of the department and showing some of the students' previous works.

Michal Motyčka
Changing Landscape (diploma work)
2001

1

2

3

4

1. – 3. Installation of the *Potential Connections* exhibition / April – May 2003 Czech Centre, London
4. Radek Krédl / **Lighting Object** / **2000**

ateliér Sklo v architektuře, VŠUP

Vedoucí ateliéru: prof. ak. soch. Marian Karel,
vedoucí katedry volného umění
Odborný asistent: Mgr. A. Daniel Hanzlík
Odborný pracovník: ak. mal. Petr Němec

Libor Milka
Machine
2002

Historie ateliéru
1992 vznik ateliéru Sklo v architektuře na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze
1999 zařazen do Katedry volného umění

Náplň ateliéru
Výuka v ateliéru probíhá ve dvou základních oblastech umělecké tvorby. První z nich je studium přírody, kde se klade důraz zejména na modelovanou a kreslenou figuru. Druhou oblast tvoří práce s prostorem, a to jak vnitřním, tak vnějším. Práce vychází z respektu ke struktuře a prostorovému řádu architektonického díla, ale i přírody a také ze specifických možností skla. Osnova výuky je dynamická a během studia se obě oblasti prolínají v semestrálních úlohách. Během pětileté výuky se posluchači setkávají s mnoha úkoly, které řeší osobitými pracovními postupy a vlastními výrazovými prostředky. Souzvuk ateliérové výuky s přirozeným vývojem studentova talentu je cílem individuálně orientované koncepce studia, během něhož posluchač sám rozkrývá to, v čem bude spočívat jeho tvořivá budoucnost. Proto je značný důraz kladen na rozvoj systémového uvažování a cítění studentů. Důležitá je také možnost srovnání výtvarné práce nejen ve vlastním ateliéru, ale i ve spolupráci s jinými ateliéry školy, v nichž je výuka orientována na oblast volného umění. Ke konfrontaci slouží mimo jiné i pořádání společných výstav, uskutečňování studijních pobytů a výměnných stáží pro studenty s renomovanými vysokými školami uměleckého zaměření jak v České republice, tak v zahraničí.

Příkladem těchto aktivit ateliéru je právě probíhající výstava studentských prací, která byla připravena ve spolupráci se Správou českých center v Českém centru v Londýně. Název výstavy Potential Connections vyjadřuje jistou rozmanitost, názorovou otevřenost a osobitost přístupů studentů v jejich práci. Na výstavě je tak zastoupena skleněná plastika, objekt, model, instalace, kresba a fotografie. Součástí výstavy je projekce dokumentující atmosféru tvůrčího prostředí ateliéru s reprodukcemi studentských prací, které byly vytvořeny v uplynulé době.

Group of moulds retesting a selection of the best “30/30/30” Recipes

33.3% fine casting plaster
33.3% grog
33.3% regular ludo
5% kaolin

Mixing with the best

text by Angela Thwaites / photos archive of authors

World-wide enthusiasm for kiln forming glass techniques has been growing steadily in the last five to ten years, manifested in a wealth of different practice. To explore this phenomenon, a research project was conceived at the Royal College of Art, funded by the Arts and Humanities Research Board. In particular, the project sought to examine the materials and methods currently in use for making refractory investment moulds for kiln casting glass.

The project started in 1999, when Keith Seybert left the USA, and I left a lectureship in glass at Wolverhampton University to work with him at the Royal College of Art. What I can only describe as a unique and somewhat eccentric process of job sharing began, which was to see us through some fantastic travel experiences and some hard graft in the RCA workshops.

The main aims of the project were to survey, test and document contemporary practice, and to then disseminate the information freely to as wide an audience as possible. In order to do this the project was divided into two main areas of research — The Survey of Current Practice and Empirical Testing, with various activities happening simultaneously.

The Survey of Current Practice: comprised 4 areas of study:

The Literature Review

We looked for technical information using archives, the world-wide web and the Imperial College and RCA libraries. The third and major library visited was at the Corning Museum of glass in the USA, from which Keith was able to bring back a wealth of information. These texts were really useful to us and we referred to them throughout the research.

The Questionnaire

In order to document current practice accurately we consulted individual practitioners in a number of different countries and settings. We compiled a set of standardised and detailed questions based on information from the literature review as well as ideas from our own experience.

Wherever possible, the questionnaire was completed by practitioners, using their own words and descriptions. Altogether about 90 questionnaires were completed by telephone, fax and e-mail, and during face to face interviews and visits.

The whole research process was very dynamic with ideas bouncing back and forth between ourselves and the practitioners we contacted.

Interviews/Consultations

We also carried out a number of interviews and consultations with technical experts. These included materials scientists, glass engineers and chemists from the Czech Republic, New Zealand and the UK.

The information gathered and shared was invaluable in augmenting our understanding of the materials we were testing and in analysing the questionnaire responses.

Visits

We visited more than 20 locations in the UK, France and the Czech Republic during a 12 month period. The visits gave us a fantastic opportunity to discover and document information through meeting people, seeing their working environment and handling materials, moulds and glass castings.

We also attended conferences, symposia and workshops internationally. This was another great way of making contact with people.

Empirical Testing

We tested about 180 different recipes for mould mix, using a range of materials and methods drawn from all aspects of the Survey of Current Practice, including some directly from the Questionnaire. We documented everything we tested, paying particular attention to efficacy, economy and health and safety issues. We also identified the three main components required to make a mould mix and analysed what each one does.

Dissemination

As a result of all this work I can confidently say that we have made the most comprehensive known record of contemporary practice in the field of kiln cast glass, which I hope will be a fantastically useful resource. This, along with the rest of our findings, is available on the Royal College web site, so you can surf and download the sections that interest you the most.

You will be able to look up Argy Rousseau’s 19th century recipe and try it out, or you can pare down to the more ascetic Czech version and go for large open moulds carefully reinforced.

Enjoy mixing with the best!

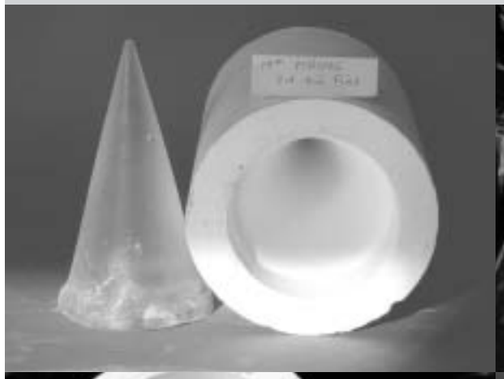

30% potters plaster / 30% olivine sand
20% regular ludo / 20% molochite
5% kaolin + handful of sawdust + 1% fibre glass

“Platt & Morales” Variation: 30% potters plaster
30% olivine sand / 15% regularludo / 12% kaolin
12% grog + ceramic textile + paper pulp + fibre glass strands

50% potters plaster / 50% quartz / 5% kaolin
2.5% stainless steel strands

33.3% potters plaster / 33.3% olivine sand
33.3% regular ludo / 5% kaolin + 18 mm “Fibrin”

Torus Casts. Basic Recipe: 33.3% keramicast
33.3% quartz / 33.3% regular ludo
+ additives of kaolin by percentage shown

Cone Mould and Cast Glass. 33.3% keramicast
33.3% quartz / 33.3% regular ludo + 5% kaolin

V nejlepší společnosti

Celosvětové nadšení pro foukané hutní sklo za posledních pět až patnáct let postupně vzrostlo, o čemž svědčí množství různých postupů. Zkoumáním tohoto jevu se zabývala Královská akademie umění v projektu financovaném Radou pro výzkum v oblasti umění a humanitárních věd. Konkrétně se projekt zabýval materiály a postupy, které se současně používají při výrobě forem z plastického žáruvzdorného materiálu pro lití skla.

Tento projekt byl zahájen v roce 1999, když Keith Seybert odjel z USA a já jsem přestala přednášet o skle na Wolverhampton University, abych s ním mohla pracovat na Královské akademii umění. To, co mohu popsat jenom jako jedinečný a poněkud excentrický proces dělby práce, začalo nezapomenutelnými cestovatelskými zážitky a opravdovou dřinou v dílnách Královské akademie umění.

Hlavním cílem projektu bylo zmapovat, otestovat a zdokumentovat současné pracovní postupy, a potom tyto informace zdarma rozšířit mezi co nejširší publikum. Abychom tento projekt mohli realizovat, rozhodli jsme se náš výzkum zaměřit na dvě oblasti – Přehled současné praxe a Empirické testování – s tím, že jsme různé akce prováděli současně.

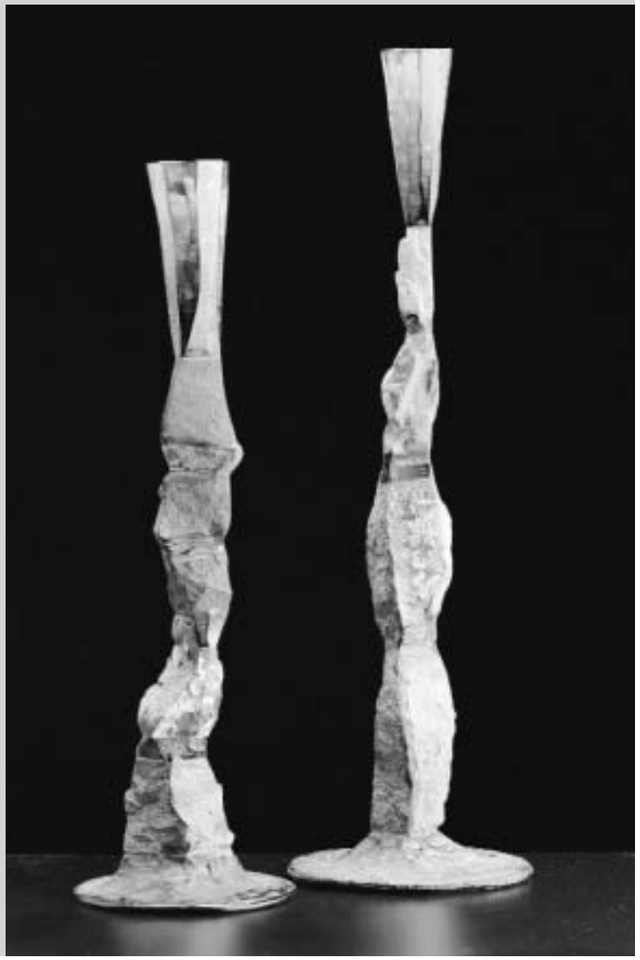

Alena Matějková
Objects "Goblets"
blown, cut and glued glass, basalt
1999

Cast Glass Cone. 33.3% keramicast
33.3% quartz / 33.3% regular ludo
+ 7.5% kaolin

Cast Glass Cone. 33.3% keramicast
33.3% quartz / 33.3% regular ludo
+ 10% kaolin

Cone Mould. 33.3% keramicast
33.3% quartz / 33.3% regular ludo
+ 10% kaolin

Přehled současné praxe:
Skládal se ze čtyř zkoumaných oblastí:

Přehled literatury
Informace technického rázu jsme vyhledávali v archívech, na webových stránkách a v knihovnách Císařské akademie a Královské akademie umění. Třetí velkou knihovnou, kterou jsme použili, byla knihovna Cornigova muzea skla v USA, z které byl Keith schopen vytěžit ohromné množství informací. Tyto texty se nám skutečně hodily a v průběhu výzkumu jsme je často používali.

Dotazník
Abychom mohli přesně zdokumentovat používané postupy, konzultovali jsme jejich jednotlivé uživatele pracujících v mnoha různých zemích světa za rozdílných podmínek. Vytvořili jsme soubor podrobných otázek, které vycházely jednak z informací, které jsme získali z odborné literatury, kterou jsme prostudovali, a také z naší osobní zkušenosti.

Pokud to bylo možné, na dotazník odpovídali lidé ze sklářské praxe, kteří používali svých vlastních slov a popisů. Celkem bylo vyplněno okolo 90 dotazníků prostřednictvím telefonu, faxu, e-mailu a rozhovorů poskytnutých těmito lidmi v průběhu našich návštěv. Celý výzkum byl vlastně dynamickým procesem, ve kterém jsme si volně vyměňovali myšlenky, jednak mezi sebou a potom společně s respondenty.

Rozhovory a konzultace
Zároveň jsme také udělali rozhovor a měli jsme konzultace s technickými odborníky. Jednalo se o vědecké pracovníky z oblasti materiálů, inženýry se zaměřením na sklo a chemickými odborníky z České republiky, Nového Zélandu a Velké Britanie. Poznatky, které jsme takto shromáždili a o které jsme se podělili, pro nás měly obrovský význam pro porozumění materiálů, které jsem testovali, a také pro analýzu odpovědí v dotaznících.

Návštěvy
V průběhu dvanácti měsíců jsme navštívili přes 20 míst ve Velké Británii, Francii a České republice. Tyto návštěvy nám poskytly vynikající příležitost objevit a zdokumentovat informace. Tím, že jsme navštívili naše respondenty, mohli jsme pozorovat jejich prostředí a způsob, jakým zacházejí s materiálem, formou a litým sklem.

Také jsme navštívili různé konference, symposia a workshopy. Byl to další úžasný způsob, jak se seznámit s lidmi.

Empirické testování
Otestovali jsme 180 různých způsobů přípravy plastických forem za použití materiálů a metod v souladu s Přehledem současné praxe, včetně některých získaných pomocí dotazníku. Dokumentovali jsme vše, co jsme testovali, přičemž jsme obzvláštní pozornost věnovali účinnosti, hospodárnosti a otázkám zdraví a bezpečnosti práce. Zároveň jsme identifikovali tři hlavní komponenty nutné k přípravě plastických forem a analyzovali jsme vlastnosti každého z nich.

Šíření výsledků našeho výzkumu
S jistotou si mohu dovolit tvrdit, že se nám jako výsledek naší práce podařilo vytvořit nejobsáhlejší souhrnný přehled současné praxe v oboru hutního odlévaného skla, o kterém doufám, že se stane praktickou příručkou. Tyto výsledky spolu s dalšími výsledky našeho výzkumu budou k dispozici na webové stránce Královské akademie umění na jaře roku 2002 tak, abyste je mohli vyhledat na internetu a stáhnout si to, o co budete mít největší zájem.

Budete mít možnost se dočíst o receptuře Agry Rousseaua z 19. století, kterou si budete moci vyzkoušet, nebo budete moci použít její daleko asketičtější českou verzi a otestovat tak velké otevřené zpevněné formy.

Hodně štěstí při práci v této nejlepší společnosti.

Masters of European Glass: Miluše Roubíčková and René Roubíček – Glass Retrospective
Mistři evropského sklářství: Miluše a René Roubíčkovi – Sklo: Retrospektiva

From June 27 to September 21, 2003, the Museum of Decorative Arts in Prague presents a representative selection form the life-long work of two legendary glass artists, Miluše Roubíčková and René Roubíček. The exhibition is taking place to mark an important anniversary in their lives they celebrated last year. Miluše Roubíčková and René Roubíček have played an important role in establishing glass in the mid-20th century as a full-fledged material for sculpture. With an originality of their own, both artists use primarily the most natural opportunity to treat glass: directly working with master glassmakers, they improvise in the foundry to create some of the most fundamental works in contemporary studio glass.

Uměleckoprůmyslové museum v Praze představuje ve dnech 27. 6. – 21. 9. 2003 reprezentativní výběr z celoživotní tvorby dvou legendárních sklářských výtvarníků. Výstava se koná u příležitosti jejich loňského významného životního jubilea. Miluše a René Roubíčkovi hráli ve světovém měřítku základní úlohu při proměně skla, které se na počátku druhé poloviny minulého století stalo plnohodnotným materiálem pro sochařskou tvorbu. Oba originálně využívají především nejpřirozenější možnost zpracování skla: přímou součinnost s mistry skláři při improvizaci v huti, čímž vytvářejí jednu z podstatných linií novodobého uměleckého skla.

Czech Mania continues at the NGC in Sunderland, UK / new works by Rony Plesl and additionally by Alena Matějková, the visiting Czech artist at the NGC for Spring 2003 / July 11 – September 28
Czech Mania pokračuje v NGC v Sunderlandu, Velká Británie / Rony Plesl a Alena Matějková, hostující čeští umělci v NGC na jaře 2003 / 11. července – 28. září

“VESSELS” at Kogenezaki Crystal Park Kamo-gun, Shizuoka, Japan / only open to Japanese artists April 19 – September 25, 2003
„VESSELS“ v Kogenezaki Crystal Park Kamo-gun, Shizuoka, Japonsko / pouze pro japonské umělce 19. dubna – 25. září 2003

“Jerwood Prize” 2003 at the Crafts Council Gallery, Pentonville Rd, London N1 / The winner of the 15,000 pounds Prize on show September / August 21 – October 5, 2003 (see p. 12)
„Jerwood Prize“ 2003 v galerii Crafts Council Gallery, Pentonville Rd, London N1 /Jméno vítěze, který si spolu s cenou odnese částku 15.000 liber šterlinků, bude oznámeno v září / 21. srpna – 5. října 2003 (viz str. 12)

Eva Vlčková and Petr Vlček; at the Studio Glass Gallery, London W2 / Aztec Camera new works from the intricate casting by Eva Vlčková to the distinct influences of African art on the works by Petr Vlček can be seen / May 20 – July 10, 2003
Eva a Petr Vlčkovi ve Studio Glass Gallery, London W2 / Aztec Camera – nová díla od složitých odlitků Evy Vlčkové až po práce Petra Vlčka jasně ovlivněné africkým uměním / 20. května – 10. července 2003

“Somewhere Between” by Richard Jackson at the Cowdy Gallery, Culver Street, Newent, Glos., England / The summer exhibition showcases kiln cast glass monolith forms worked on by diamond saw as the signature hallmark of Richard Jackson’s new works / July 20 – August 23, 2003.
„Somewhere Between“ výstava Richarda Jacksona v Cowdy Gallery, Culver Street, Newent, Glos., England / Letní výstava představuje hutní lité sklo ve formě skleněných monolitů opracovaných diamantovou pilou jako výrazný rys nových děl Richarda Jacksona / 20 července – 23 srpna 2003

Autumn show at the Studio Glass Gallery, 63 Connaught Street, London W2: featuring works by Richard Čermák, Lenka Čermáková, Anna Matoušková, Petr Vlček, Eva Vlčková, Ilja Bílek, René Roubíček, Miluše Roubíčková
Podzimní představení ve Studio Glass Gallery v Londýně, za účasti Richarda a Lenky Čermakových, Anny Matouškové, Petra a Evy Vlčkových, Ilji Bílka a Reného a Miluše Roubíčkových.

Glass from the Department Sklo z Ateliéru

Art show opening at Sovinec Castle / Zahájení výstavy na hradě Sovinec

On Sunday, 31 May 2003, at 3 p.m. at Sovinec Castle, an exhibition opened that presented an overview of contemporary studio glass trends.

Throughout the summer, around forty alumni and students of Professor Vladimír Kopecký’s department at the Academy of Arts, Architecture and Design in Prague, exhibited their sculptures, statues, paintings, installations, light objects and experiments.

The opening was crowned by Pavel Mrkus’s DVD projection of *A Prayer of PW20/LW*, which the author presented in mid-June at the Venice Biennial. Stanislav Müller performed his *Mirrors by Mirrorman*. The show opened with introductory speeches by the photographer Jindřich Štreit and Mr. Milan Hlaveš, curator of the collection of modern and contemporary glass and ceramics of the Museum of Decorative Arts in Prague.

The exhibition gives a revealing insight into the studio glass trends of the 1990s. It includes traditional pieces, statues and sculptures, as well as spatial light experiments and compositions. It brings together most of the younger generation of Czech artist working with glass.

Professor Vladimír Kopecký, internationally renowned figure of the Czech fine arts (who exhibited his works at international exhibitions including the 1958 EXPO in Brussels, 1967 EXPO in Montreal, and 1992 EXPO in Seville, and whose works are represented in major world collections and galleries) has chaired the Glass Department at the Academy of Arts, Architecture and Design in Prague since 1990. This exhibition shows the results of his twelve-year work and is in many ways a history of new directions in glass art since 1990.

The exhibition was jointly organized by the Department of Glass at the Academy of Arts, Architecture and Design in Prague, and the Regional Museum in Bruntál together with photographer Jindřich Štreit.

Part of the exhibition will be presented from 30 September to 29 November 2003 at the Gallery of Fine Arts—Nová síň in Ostrava – Poruba under curator Martin Mikolášek.

V sobotu 31. května v 15 hodin se na hradě Sovinec uskutečnilo zahájení průřezové výstavy nové sklářské tvorby. Na čtyřicet absolventů a studentů, kteří od roku 1990 prošli ateliérem profesora Vladimíra Kopeckého na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, zde bude po celé léto vystavovat své plastiky, sochy, obrazy, ale také instalace, světelné objekty a experimenty.

Vernisáž ozdobila DVD projekce Pavla Mrkuse *A Prayer of PW20/LW*, kterou autor následně v půli června představil na letošním benátském bienále; Stanislav Müller vystoupil s performancí *Mirrors by Mirrorman*, a úvodní slovo pronesli fotograf Jindřich Štreit a Milan Hlaveš, kurátor sbírky současného a moderního skla a keramiky Uměleckoprůmyslového muzea v Praze.

Výstava je bilanční, průřezovou ukázkou nové sklářské tvorby v 90. letech. Představuje jak práci s tradičnějšími objekty, sochami, plastikami, tak i prostorové, světelné experimenty a kompozice. Soustřeďuje podstatnou část mladších českých umělců pracujících se sklem. Profesor ak. mal. Vladimír Kopecký, který je světově uznávanou osobností českého výtvarného umění (vystavoval například na světových výstavách EXPO v Bruselu 1958, v Montrealu 1967 a v Seville 1992, jeho díla jsou zastoupena v předních světových sbírkách a galeriích), byl od roku 1990 vedoucím sklářského ateliéru na Vysoké škole uměleckoprůmyslové. Cílem výstavy je představit v co nejširší míře výsledky jeho 12-leté práce se studenty a absolventy a podat výpověď o nových směrech sklářské tvorby.

Výstava je na hradě Sovinec otevřena do 15. září 2003. Doprovází ji reprezentativní barevná publikace dokumentující absolventské a studentské práce. Výstavu pořádá ateliér Sklo na Vysoké škole uměleckoprůmyslové, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze a Okresní muzeum v Bruntále spolu s fotografem Jindřichem Štreitem. Podobné výstavy studentů ateliéru se na Sovinci konaly již v letech 1993 a 1995, v takovémto rozsahu jde však o unikátní expozici.

Část výstavy bude pokračovat od 30. září do 29. listopadu v Galerii výtvarného umění – Nová síň v Ostravě – Porubě, kurátor Martin Mikolášek.

Informations: Lada Semerádová, Department of Glass at the Academy of Arts, Architecture and design in Prague, tel. 724 086 585

Tomasz Urbanowicz

text by Marek Puchala / photos archive of author

Wroclaw, the cultural and administrative capital of Lower Silesia, is a thousand-year old town with Polish, Czech and German history. And the centre of Polish studio glass. It is also the hometown of Tomasz Urbanowicz – an architect, glass designer and technologist. Tomasz Urbanowicz was born in 1959. He is a graduate of Wroclaw Technical University (Faculty of Architecture) and Toruň University (Faculty of Stained Glass). Since 1987, he and his wife Beata have been running a design studio specialising in the execution of their own glass projects. At first, these were traditional stained glass but Urbanowicz, an ambitious creator, has been constantly looking for other possibilities. He followed new technologies and introduced his own technical solutions. He now has numerous installations all over Europe, including a several-metre long sculpture at College M. Bressens in Paris, a work for Holstein brewery in Hamburg and enormous glass eagles for newly-built seat of the High Court in Warsaw. As well as these architectural glass works, in 2001 he embarked upon his "Glass Universe" project. This had its premier in May 2003 at the Glass and Ceramics Gallery of Wroclaw BWA. The Wroclaw exhibition was so successful and spectacular that it transferred to, among other places, the Polish Institute in Paris, the Polish consulate in Strasbourg and the yard of the European Parliament in Strasbourg finally. One of exhibits, a glass sphere with the diameter of 180 cm and weighing 600 kg, was presented during EXPO in Hannover and as part of the artist's solo exhibition at Wroclaw Museum of Architecture. Urbanowicz is now proposing to present "Glass Universe" at the gardens of Polish Embassy in Prague. This experienced but modest creator is aware of the significance of Czech studio glass. However, he hopes for a positive response from a discerning and professional audience. There is also an opportunity to see his work, in Wenceslas Square, where three glass statues have been installed within the Sculpture Grande festival.

A Sphere – the united Earth
ø 180 cm / 2001 – 2003

The Door to glass Universe
136 x 208 cm / 2001 – 2003

Wroclaw – tisícileté město s polsko-česko-německou historií, kulturní a správní centrum Dolního Slezska. Středisko polského uměleckého sklářství. Rodné město Tomasze Urbanowicze, architekta, návrháře a technologa skla. Tento absolvent Fakulty architektury Wroclawské polytechniky a Toruňské univerzity (ateliér vitráže), narozený v roce 1959, od roku 1987 společně s manželkou Beatou vede architektonické studio, které se zaměřuje na vlastní sklářské projekty. Zpočátku to byly tradiční vitráže, ale ambiciozní tvůrce neustále hledal nové technologie a využíval vlastní technické postupy. Přineslo to výsledky v podobě četných realizací jeho návrhů v celé Evropě, mj. více než desetimetrového objektu v College M. Brassens v Paříži, práce pro pivovar Holstein v Hamburku či obrovských skleněných orlů v novém sídle Nejvyššího soudu ve Varšavě. Kromě architektonických děl, rozesetých po celé Evropě, vznikla v roce 2001 myšlenka série objektů se společným názvem Skleněný vesmír. Tento projekt měl svou premiéru v květnu 2001 v Galerii skla a keramiky wroclawského BWA. Úspěch wroclawské výstavy, její efektnost a krása samotného materiálu přinesly možnost představit tuto výstavu na mnoha jiných místech: v Polském institutu v Paříži, na polském konzulátě ve Štrasburku nebo na nádvoří Evropského parlamentu ve Štrasburku. Jedním z prvků výstavy je skleněná koule o průměru 180 cm a hmotnosti 600 kg, která byla navíc prezentována během světové výstavy EXPO v Hannoveru a v rámci samostatné umělcovy výstavy ve wroclawském Muzeu architektury. Návrh představit projekt Skleněný vesmír v zahradách Velvyslanectví Polské republiky v Praze byl pro Tomasze Urbanowicze velkou výzvou. Tento zkušený a zároveň velmi skromný tvůrce, vědom si silné pozice českého uměleckého skla, s rozvahou vstupuje do „jámy lvové" a počítá s pozitivním přijetím veřejnosti i odborníků. Ti mají ještě další příležitost k seznámení s jeho dílem na pražském Václavském náměstí, kde jsou instalovány tři skleněné plastiky v rámci festivalu soch Sculpture Grande.

studio glass gallery **Petr Vlček and Eva Vlčková**
výstava Petra a Evy Vlčkových ve Studio Glass Gallery v Londýně

interview **Jiří Šuhájek** three exhibitions on his sixtieth birthday
rozhovor s Jiřím Šuhájkem (tři výstavy věnované jeho šedesátinám)

profile **Sally Fawkes and Richard Jackson**
profil Sally Fawkes a Richarda Jackona

what to see **Technique & Expression II** CAST GLASS@Koganezaki Glass Museum, Japan
Technique & Expression II, recenze výstavy v Koganezaki Glass Muzeu v Japonsku

review **Roubíček's at UMPRUM** a major Retrospective Exibition
Roubíčkovi v UPM, velká retrospektivní výstava

event **Glass Art at work**

studio**glass** autumn / podzim 2003
bilingual Czech / English

63 Connaught Street, London W2 2AE
e-mail: 63C@zim.globalnet.co.uk
phone + 44 (0) 20 7706 3013
fax: + 44 (0) 20 7706 3069

Published by Vydává
The Studio Glass Gallery, London, UK
www.studioglass.co.uk

Editor in Chief Šéfredaktor
Olga Zámišová (olga.zamis@volny.cz)

Editorial Board Redakční rada
Zafar Iqbal, Michael Robinson, Petr Larva, Ivana Mašková, Jill Campion

© **Graphic Design** Grafická úprava
Ondřej Zámiš (ondrej.zamis@volny.cz)

Translation Překlad
Jan Šefranka, PhDr. Vladimíra Žáková

© **Authors of Articles** Autoři textů
Olga Zámišová; Zafar Iqbal; Amanda Hedley (Craft Council); Damiel Hanzlík (VŠUP); Angela Thwaites; Lada Semecká (VŠUP); Milan Hlaveš (UPM); Marek Puchala

© **Photos** Fotografie
Gabriel Urbánek; editorial archives; archives of authors

Lithography Litografie
Art-D, Grafický atelier Černý
Žirovnická 3124, 106 00 Praha 10, Czech Republic
www.art-d.com

Printing Tisk
Trico, Bubenské nábřeží 306, P. O. Box 152
170 04 Praha 7, Czech Republic
trico@post.cz, www.trico-cz.com

studio**glass** Quarterly publication on international glass art.
All materials © Studio Glass Gallery, London, UK

If you wish to comment on any matters relating to this publication, please e-mail; zim@globalnet.co.uk or olga.zamis@volny.cz